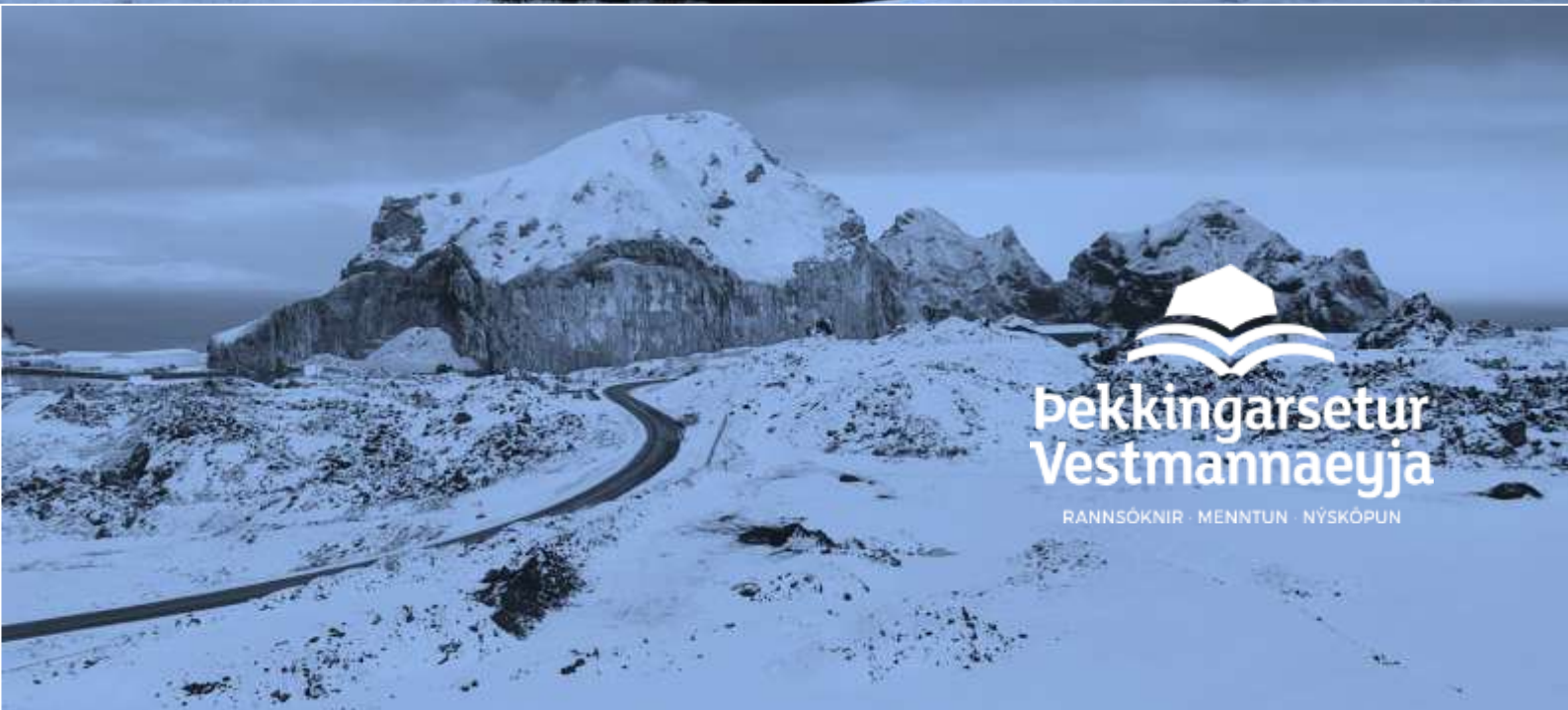

ársskýrsla

2018

**Þekkingarsetur
Vestmannaeyja**

RANNSÓKNIR MENNTUN NÝSKÖPUN

Efnisyfirlit

Skýrslur stjórnar og framkvæmdastjóra	4
Skýrsla stjórnar	4
Skýrsla framkvæmdastjóra	5
Starfsemin 2018-2019	7
Skipurit	7
Kjarnasvið	7
Stoðsvið	8
Safnasvið.....	11
Lokaorð	14

Skýrslur stjórnar og framkvæmdastjóra

Skýrsla stjórnar

Árið 2018 var mjög viðburðaríkt í starfsemi ÞSV. Flutt var í nýtt húsnæði og það formlega tekið í notkun 26. janúar 2018. Umtalsverður einskiptis stofnkostnaður féll til á árinu en það fylgir flutningi í nýtt húsnæði og kemur það greinilega fram í ársreikningi 2018. Kostnaður vegna húsnæðis hefur skiljanlega hækkað milli ára en starfsemin hefur gengið vel í nýju húsnæði og er ljóst að með þessari aðstöðu hafa skapast miklir möguleika til framtíðar.

Þekkingarsetrið heldur úti mánaðarlegum fundum um atvinnumál og nýsköpun en fundirnir er ýmist opnir eða fyrir ákveðna markhópa. Þessir fundir hafa verið áhugaverðir og vel sóttir af atvinnulífinu í Eyjum.

Árið 2019 verður einnig ár mikilla breytinga í starfsemi ÞSV, Merlin verður nýr samstarfsaðili í setrinu, Nýtt og glæsilegt sjávardýra- og náttúrugripasafn var tekið í notkun í apríl mánuði og koma mjaldrana í sumar mun hafa mikil áhrif á þróun ferðapjónustu í Eyjum. Öflugt frumkvæði Eyjamanna hafði mikið að segja um það hversu vel tókst til við að landa þessu stóra verkefni.

Verkefni koma og breytast, Sæheimar loka og verkefni ÞSV fyrir ferðapjónustuna minnka mikið, en ætla má að samstarfið við Merlin bæti það eitthvað upp. Unnið hefur verið að því að koma upp nýju geymslúhúsnæði fyrir ÞSV og nokkra samsarfsaðila og stefnt er að því að taka það í notkun næsta haust.

Aðalfundur S-30 fasteignafélags ehf. – sem er alfarið í eigu ÞSV var haldinn 2. Apríl 2019 – Félagið sem hélt utan um útboðsverk og framkvæmdir á 2. hæð Fiskiðjunnar hefur gert upp við alla verktaka þmt. geymslugjöld vegna útboða. Hlutfé var lækkað úr 4,5 millj. kr. í 0,5 millj. kr. og var eigið fé 8,5 milljón. kr. sem mun renna til ÞSV á árinu 2019.

Reksturinn kemst í ákveðið jafnvægi fyrir árslok 2019, það verður minna svigrúm í rekstri þar sem kostnaður við húsnæðið hefur aukist. Þetta kallar auðvitað á útsjónasemi og að nauðsynlegt verður að vera áfram opin fyrir nýjum verkefnum. Sveinn Margeirsson, verkfræðingur fráfarandi stjórnarmaður ÞSV tók að sér að vinna Svót greiningu og úttekt á starfsemi ÞSV og hefur verið gengið frá samningi um umfang og kostnað. Verkið hófst í mars sl. og lýkur í sumar. Sveinn mun vinna samanburð á starfsemi ÞSV og svipaðra setra, kanna framtíðarmöguleika og samstarfsmöguleika. Sveinn mun funda með nýrri stjórn ÞSV í byrjun júní nk.

Fyrir liggur að þrír stjórnarmenn munu hætta á þessum aðalfundi, öll vegna breytinga í starfsumhverfi viðkomandi. Elliði Vignisson, fyrrv. bæjarstjóri, form. stjórnar frá stofnun ÞSV 23. jan. 2008, Sveinn Margeirsson kom í stjórn 2011 og Thelma Hrund Kristjánsdóttir 2016. Er þeim öllum þakkað fyrir gott starf í þágu ÞSV á liðnum árum. Sérstaklega Elliða sem leiddi starfið frá upphafi.

Undirritaður vill þakka stjórn og starfsfólki ÞSV fyrir samstarfið á starfsárinu en það féll í minn hlut að að leiða starfið sem varaformaður eftir að formaður stjórnar skipti um starfsvettvang í júní 2018.

Arnar Sigurmundsson, varaformaður stjórnar

Skýrsla framkvæmdastjóra

Í janúar 2018 fluttist starfsemi Þekkingarsetursins frá Strandvegi 50 yfir í nýtt húsnæði á annarri hæð að Ægisgötu 2 og hefur því starfsemin nú verið rúmt ár í þessu nýja og stórbætta húsnæði. Hin nýja aðstaða hefur reynst vel, bjartar og góðar skrifstofur, góðir funda- og fyrirlestrarsalir, vel útbúnaðar rannsóknarstofur og sameiginleg opin rými með mat- og kaffistofu sem gefa aðstöðunni skemmtilegt yfirbragð. Ég held ég geti fullyrt að hin nýja aðstaða hefur gjörbreytt starfsskilyrðum þeirra stofnanna og fyrirtækja sem voru fyrir að Strandvegi 50 til hins betra og er virkilega ánægjulegt að finna fyrir áhuga annarra fyrirtækja og stofnanna um að koma inn í þetta samstarf með okkur. Það er jafnframt ánægjulegt að sjá hvað nemendur í framhaldsnámi nýta sér aðstöðuna vel og hvernig rannsóknaraðstaðan hefur nýst til að vinna að hinum ýmsu verkefnum.

Í dag eru alls sextán fyrirtæki og stofnanir með aðsetur í Þekkingarsetrinu og eru starfsmenn komnir yfir 30. Það er því mjög fjölbreytt starfsemi sem fer fram innan veggja gömlu Fiskiðjunnar í dag og töluvert frábrugðin þeirri starfsemi sem var hér áður. Það er vel skiljanlegt að áhugi sé hjá fleiri aðilum að koma inn í samfélag líkt og það sem Þekkingarsetrið er, það eru verðmæti fólgin í því að hafa aðgang að aðstöðu, tækjum og ekki síst verkviti og þekkingu. Að sama skapi eru mikil verðmæti fólgin í þekkingarsamfélagi sem þessu fyrir landsbyggðina og sér í lagi fyrir byggðarlög líkt og Vestmannaeyjar þar sem atvinnulífið er einhæft.

Þó svo að vel hafi tekist til og stórum áfanga sé náð þá er aðstaðan að einhverju leyti strax orðin takmarkandi og því mikilvægt að horfa fram á vegin, ákveða næstu skref og móta stefnu til framtíðar. Að því tilefni hefur Sveinn Margeirsson verið ráðinn til þess að vinna að stefnumótun fyrir Þekkingarsetrið og búast má við niðurstöðum úr þeirri vinnu á seinnihluta ársins 2019.

Segja má að árið 2018 hafi að miklu leyti snúið að því að koma starfseminni fyrir og síðan aðlagast hinu nýja húsnæði. Samhliða því hafa framkvæmdir á jarðhæð hússins verið fyrirferðamiklar en þar opnaði nú nýverið gestastofa undir merkjum Sealife Trust. Hlutverk gestastofunnar er að kynna mjaldrana sem koma frá Shanghai og Griðarstaðinn fyrir mjaldrana Litlu Hvít (Mjöll) og Litlu Grá (Drífa) í Klettsvík (Griðarstaður mjaldra). Gestastofan hefur einnig að geyma hluta af náttúrugripasafni Vestmannaeyja, lifandi fugla og fiskasafn og í nýbyggingu við Fiskiðjuna er aðhlynningarlaug eða sóttkví sem gegnir stóru hlutverki í griðarstaðnum.

Þekkingarsetrið hefur komið á margvíslegan hátt að þessu gríðarlega stóra verkefni allt frá byrjun þess eða frá árinu 2016. Nú er búið að opna gestastofuna og beiðið eftir tækifæri til þess að flytja mjaldrana til Vestmannaeyja.

Samhliða opnun gestastofunnar verður resktri Sæheima fiskasafns hætt og rennur rekstrarsamningur milli Vestmannaeyjabæjar og Þekkingarsetursins út 30. apríl 2019. Rekstur safnanna var nokkuð þungur á árinu 2018 þrátt fyrir met aðsókn á Sæheima en alls komu tæplega 22 þúsund gestir á Sæheima á árinu. Þetta er um þrefalt fleiri gestir en komu á safnið fyrir um 10 árum eða áður Þekkingarsetrið tók við safninu. Líkt og undanfarin ár þá hefur áherslan í Sagnheimum verið á viðburði fyrir heimamenn enda erfitt að keppa við bæði Eldheima og Sæheima þegar stórhloti ferðamannanna dvelja aðeins einn dag og samkeppnin um ferðamanninn er hörð.

Þjónustusamningur við Samtök Sunnlenskra Sveitafélaga um atvinnumál gekk vel fyrir sig. Hluti af verkefnum Þekkingarsetursins er verkefnastjórnun og vinna í tengslum við áhersluverkefni Sóknaráætlunar Suðurlands og ráðgjöf í tengslum við Uppbyggingarsjóð Suðurlands. Þess má geta að alls fengu 15 verkefni frá Vestmannaeyjum úthlutuðum styrk úr Uppbyggingarsjóðnum á árinu 2018.

Þekkingarsetrið vann samkvæmt þjónustusamningi við Vestmannaeyjabæ að ýmsum verkefnum er tengjast ferðapjónustunni. Þar má nefna aðkomu að verkefninu Griðarstaður fyrir Mjaldra í Klettsvík, sem er líklega með stærstu ferðapjónustu verkefnum á landsvísu, útgáfu á bæklingum og kortum, opin erindi fyrir ferðapjónustuaðila, móttaka gesta og þáttaka í kaupstefnum eins og Mannamótum og Vestnorden. Á landsvísu var ferðapjónustan hinsvegar stórt spurningamerki í upphafi ársins 2018 en þrátt fyrir hrakspár þá fjölgaði ferðamönnum á árinu um 5,5% frá árinu áður. Þessar sveiflur í fjölgun ferðamanna til landsins hefur lítil áhrif á ferðapjónustuna í Eyjum sökum samgangna. Hér í Eyjum sníst ferðapjónustan um fjölda ferða frá Landeyjahöfn en ekki fjölda lendinga á Keflavíkurflugvelli.

Samningur frá árinu 2017 milli Vestmannaeyjabæjar og Þekkingarsetursins um að ÞSV tæki að sér ákveðin verkefni innan ferðapjónustunnar var ekki endurnýjaður fyrir árið 2019 en þess í stað var ákveðið að setja fjármagn beint í Ferðamálasamtök Vestmannaeyja. Þetta er að mínu mati röng stefna, en ég hefði talið mun sterkar fyrir ferðapjónustuna almennt að efla Þekkingarsetrið á sviði ferðamála til þess að geta tekist á við stærri verkefni og veitt betri þjónustu. Hið jákvæða fyrir ferðapjónustuna er hinsvegar það að framlög frá bænum til Samtakanna voru hækkuð verulega.

Það er virkilega ánægjulegt að The Beluga Operating Company eða Sea Life Trust sé nú orðið hluti af Þekkingarsamfélaginu hér í setrinu. Aðkoma þeirra styrkir stöðu okkar útá við og býður upp á fjölmörg sóknartækifæri á sviði háskólarannsókna og alþjóðlegs samstarfs. Þetta verkefni bíður jafnframt upp á gríðarleg tækifæri til markaðssetningar á ferðapjónustunni í Vestmannaeyjum og í raun landinu öllu.

Heildartekjur ársins 2018 voru 126 milljónir en árið var mikið umbylt á ári og nokkuð mikið um einskiptis kostnað vegna m.a. flutninganna og verkefna sem tengjast flutningunum. Þetta leiddi til rekstrarhalla sem nemur 4,7 milljónum.

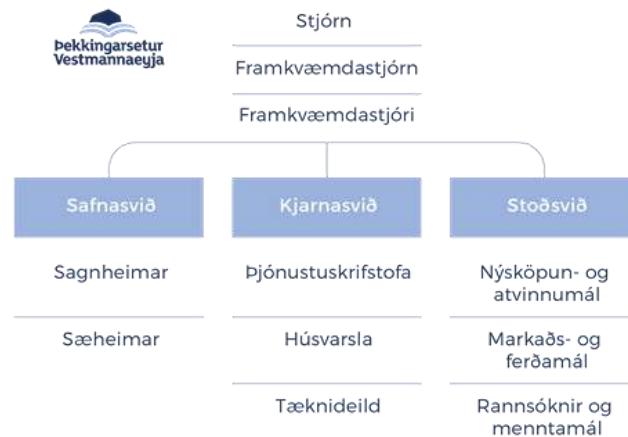
Að lokum vil ég þakka stjórnarmönnum og konum fyrir gott samstarf á árinu, öllu starfsfólki Þekkingarsetursins fyrir mikið og gott starf og ég vil þakka aðilum innan Þekkingarsetursins fyrir þolinmæðina gagnvart framkvæmdunum og í raun fyrir að hafa haft trú á verkefninu og farið í þessa vegferð með okkur. Safnstjóra Sæheima og starfsfólki Sæheima vil ég jafnframt þakka fyrir gott samstarf í öll þau ár sem við höfum starfað saman en líkt og fram hefur komið þá mun rekstur Sæheima leggjast niður nú í lok mánaðarins. Síðast en ekki síst vil ég þakka safnstjóra Sagnheima, Helgu Hallbergsdóttur fyrir frábært starf í þau 8 ár sem hún hefur starfað hjá okkur, en sökum aldurs þá hefur hún óskað eftir að fá að láta af störfum nú í sumar sem safnstjóri Sagnheima. Við komum klárlega til með að sakna þeirra, þ.e. bæði Margrétar og Helgu en stjórn og samstarfsfólk þeirra undanfarin áratug eða svo óskar þeim velfarnaðar í nýjum og án efa spennandi verkefnum.

Páll Marvin Jónsson, framkvæmdastjóri

Starfsemin 2018-2019

Skipurit

Starfsemi Setursins skiptist niður á þrjú svið, Kjarnasvið, Stoðsvið og Safnasvið (sjá skipurit). Þess ber að geta að nokkrar breytingar verða á skipuriti Þekkingarsetursins árið 2019 en þá munu markaðs- og ferðamálin falla út sem sér svið og verða sett undir Nýsköpunar- og atvinnumál. Einnig munu Sæheimar undir safnasviðinu falla út.

Kjarnasvið

Á Kjarnasviði störfuðu á árinu 2018 auk framkvæmdastjóra, Ester Garðarsdóttir skrifstofu- og þjónustustjóri, Georg Skæringsson Umsjónarmaður- og verkefnastjóri, Haraldur Halldórsson sendill og Jónína Björk Hjörleifsdóttir ræsting og umsjón kaffistofu. Í upphafi árs 2018 var Bryndís Bogadóttir ráðinn þjónustufulltrúi í hálfa stöðu í móttöku en síðan bætt við önnur hálfa staða um haustið og var Soffía Baldursdóttir ráðin í starfið. Í byrjun árs var staðan gerða að einni þar sem Bryndís sagði starfi sínu lausu og Soffía þá ráðin í fullt starf.

Þó nokkur eftirspurn var eftir aðstöðu í Þekkingarsetrinu eftir að starfsemin flutti á Ægisgötuna. Einhverjar tilfæringar hafa orðið innanhúss og í kjölfarið komið nýjir leigutakar. Í júní fluttu Eyjafréttir starfsemi sína inn í Þekkingarsetrið og í september var gerður samningur um aðstöðu fyrir CCP ehf. Samningur um aðstöðu og þjónustu við The Beluga Operating Company var undirritaður í ágúst 2018. Með samningnum fá starfsmenn Sealife Trust aðgang að sameiginlegu rými Þekkingarsetursins og kaupa sértæka þjónustu af Þekkingarsetrinu. En sértæk þjónusta er m.a. tímaskráning og launakeyrsla starfsmanna. Samningurinn tók að hluta til gildi við undirritun en tók að fullu gildi í mars 2019.

Stoðsvið

Stoðviðið skiptist í þrjár verkefntengdar deildir, Markaðs- og ferðamál, Nýsköpun- og atvinnumál og Rannsóknir og menntamál. Alls starfa fjórir starfsmenn undir sviðinu en þeir eru auk framkvæmdastjóra Hrafn Sævaldsson, Raquel Díaz og Georg Skæringsson. Raquel Díaz fluttist búferlum og sagði því starfi sínu lausu frá júní 2018 en Raquel var í hálfri stöðu en hafði unnið að ýmsum sértækum verkefnum einnig.

Í byrjun árs 2018 voru glerveggirnir að Ægisgötu 2 merktir, ný heimasíða var tekin í notkun í febrúar 2018 en hún er uppfærð reglulega með fréttum frá starfsemi Þekkingarsetursins og samstarfsaðilum.

Ferðapjónustan

Þar sem að óvissa var með samning Þekkingarseturs Vestmannaeyja og Vestmannaeyjabæjar um ferðapjónustuna var tekin sú ákvörðun að ráða ekki í stöðu Raquelar en þessi í stað myndi framkvæmdastjóri uppfylla kröfur þjónustusamnings við Vestmannaeyjabæ.

Gerður var samningur við Pennan Eymundsson um að halda úti upplýsingamiðstöð fyrir ferðamenn og unnið var að markaðsetningu til ferðamanna á samfélagsmiðlunum.

Menningarkort Suðurlands, áhersluverkefni innan ferðapjónustu og menningarmála

Þjónustusamningur við SASS

Unnið var að fjölmörgum verkefnum sem falla undir þjónustusamning við SASS að málefnum er falla undir nýsköpun og atvinnumál. Hér má nefna upplýsingagjöf, aðstoð við gerð umsókna, þróun verkefna, yfirlestur umsókna, gerð samninga og eftirfylgni og stuðningur með verkefnum í tengslum við Uppbyggingarsjóð Suðurlands. Einnig tók Þekkingarsetrið þátt í vinnu og verkefnastjórnun á fjölmörgum áhersluverkefnum innan sóknaráætlunar suðurlands

Háyrningarannsóknir

Háyrningarannsóknir umhverfis Eyjar hafa verið umfangsmiklar yfir sumartímann og í raun stór hluti af starfseminni á sumrin. Hin nýja aðstaða að Ægisgötu 2 reyndist einkar vel fyrir starfsmenn, nemendur og sjálfboðaliða sem tengdust rannsóknunum. Síðastliðið sumar var annað árið þar sem unnið er í samstarfið við fyrirtækið Earthwatch en þeir leggja til sjálfboðaliða við rannsóknirnar sem í rauninni greiða fyrir að fá að taka þátt. Verkefnið er unnið í samstarfi the Icelandic Orca project, Hafrannsóknastofnunar, Earthwatch og Þekkingarseturs Vestmannaeyja.

Rannsóknir á háyrningum hafa verið umfangsmiklar á undanförunum árum

Nýr rannsóknabátur

Haustið 2018 var gerður samningur við Pólska fyrirtækið Techno Marine um smíði á nýjum rannsóknabát (RIB) sem er sérstaklega hannaður fyrir hvalarannsóknir. Báturinn er 6 metrar að lengd með sæti fyrir sex farþega fyrir aftan stjórnþúnað. Báturinn hefur palla fram á nafi þar sem hægt er að standa uppréttur ásamt rekka fyrir köfunarbúnað og köfunarstiga. Báturinn hefur jafnfram þak yfir stjórnþúnaði. Hann er með 200 hp Suzuki utanborðsmótor, siglingatæki með dýptarmæli og AIS öryggisbúnaði. Heildarkostnaður við bátinn var um 10 milljónir. Báturinn fékk nafnið Golli í höfuðið á selskóp sem alin var upp

Griðarstaður fyrir mjaldra

Verkefnið Griðarstaður fyrir mjaldra var fyrirferðamikið á árinu. Unnið var hörðum höndum að því að koma upp aðstöðu fyrir náttúrugripasafnið, fiskasafnið og pysjueftirlitið á jarðhæð Ægisgötunnar. Samhliða því var unnið að því að koma upp aðstöðu fyrir blautrannsóknavinnu og geymslur fyrir þekkingarsetrið og samstarfsaðila þess. Töluverð vinna er enn eftir í uppbyggingu á aðstöðu ÞSV á jarðhæðinni en vinna við sameiginlega aðstöðu er langt komin eða lokið. Þeir Georg Skæringsson og Vignir Skæringsson sáu um þessa vinnu og tekur The Beluga Building Company því þátt í launakostnaði þeirra á árinu 2018. Sjórinn sem notaður er í fiskasafninu og hvalalauginni er tekinn úr sjóholu þekkingarseturs Vestmannaeyja. Þekkingarsetrið hefur umsjón með og viðheldur sjóholunni en The Beluga Operating Company greiðir fyrir þjónustuna.

Samtal við atvinnulífið

Megin stoðir atvinnulífsins í Eyjum er sjávarútvegur og ferðapjónusta og því hefur þekkingarsetrið haldið úti röð funda þar sem viðfangsefnið er annarsvegar sjávarútvegur og hinsvegar ferðapjónusta í breiðum skilningi þessara geira. Alls voru haldin 13 erindi á árinu 2018 og þar af 9 sem tengdust sjávarútvegnum og 4 ferðapjónustunni. Fundirnir hafa almennt verið vel sóttir en þeir eru einnig teknir upp og gerðir aðgengilegir á heimasíðu setursins. Markmið þessara funda er að miðla fræðslu eða þekkingu til atvinnugreinarinnar hér í Eyjum ásamt því að skapa vettvang til umræðna og skoðunarskipta.

Sjávarútvegserindin hafa verið vel sótt

Safnasvið

Sæheimar - Fiskasafn

Alls komu 21.958 gestir á Sæheima – Fiskasafn árið 2018. Þar af voru fullorðnir gestir 15.053 talsins (þar af 4.244 Íslendingar og 10.809 erlendir gestir). Börn voru samtals 6.905 (þar af 4.191 íslenskt barn og 2.714 erlend).

Sumaropnunartími safnsins var frá 1. maí til 30. september, klukkan 10:00 til 17:00, alla daga vikunnar. Pysjutímabilið var innan hefðbundins sumaropnunartíma í ár og þurfti því ekki að hafa opið fram í október vegna þess. Eins og fyrri ár var opnunartími stytur yfir þjóðhátíðina. Auglýstur opnunartími yfir veturinn frá 1. nóvember til 30. apríl er á laugardögum klukkan 13:00 til 16:00. Á öðrum tímum eftir samkomulagi. Við prófuðum að hafa opið aukalega í mars, apríl, október og nóvember kl. 14-15:30 alla virka daga. Fjöldi gesta fór alveg eftir því hvort siglt væri til Landeyjahafnar eða Þorlákshafnar.

Aðgangseyrir inn á safnið var 1200 krónur fyrir fullorðinn einstakling. Börn á aldrinum 11 til 17 ára greiddu 500 krónur í aðgangseyri. Frítt var fyrir börn 10 ára og yngri. Verð fyrir eldri borgara og öryrkja var 850 krónur og einnig fyrir þá sem fengu hópafslátt. Boðið var upp á safnapassa meðan sumaropnun varði. Um er að ræða einn miða sem gefur aðgang að Sæheimum, Eldheimum og Sagnheimum á 3.200 krónur. Fullt verð á öll söfnin er 4.500 krónur og er afslátturinn því nálægt 30%.

Safnapössunum var vel tekið og voru samtals seldir 1.458 passar (þar af 986 seldir í Sæheimum).

Starfsmenn

Margrét Lilja Magnúsdóttir var í 75% starfi sem safnstjóri. Georg Skæringsson var í 10% starfi sem umsjónarmaður safnsins. Aðrir starfsmenn voru Örn Hilmisson, Evelyn C. Bryner, Guðrún Ósk Jóhannesdóttir, Gígja Óskarsdóttir, Victoria Ayn Pethypiece, Katja Marie Helgadóttir, Kristjana Rós Atladóttir og Daníel Franz Davíðsson. Meðan pysjueftirlitið fór fram bættust þær Björg Harðardóttir og Ruth Zholen við hópinn.

Sæheimar fengu styrk frá Uppbyggingarsjóð til að skoða lundaafbrigði

Sýningar og viðburðir

Aðaláhersla Sæheima-Fiskasafns er sýning á lifandi fiskum og öðrum sjávarlífverum. Á safninu eru 12 sjóker þar sem finna má ýmsar tegundir fiska og annarra sjávarlífvera, sem finnast í hafinu umhverfis Eyjar. Um 30 metra djúp borhola er utan við safnið og upp úr henni er dælt mörg þúsund lítrum af sjó daglega og er því stöðugt gegnumstreymi af hreinum sjó í búrum safnsins. Einnig eru á safninu fuglasafn, steinasafn, skordýrasafn, skeljasafn og eggjasafn auk annarra náttúrugripa.

Auk hinna hefðbundnu sýninga á safninu eru þar tvær sérsýningar. Önnur þeirra fjallar um sambýli manns og lunda en hin segir frá Surtseyjargosinu sem hófst árið 1963. Auk þessara sýninga eru ljósmyndir frá pysjubjörgun í stigagangi safnsins. Fyrstu helgina í nóvember var safnahelgi í Eyjum og var þá opnuð ljósmyndasýning í öllum sölum safnsins. Um var að ræða ljósmyndir sem teknar voru í tengslum við pysjueftirlit Sæheima í ágúst og september 2018.

Það er ávalt mikið fjaðrafok þegar lundarnir eru komnir fram til að heilsa gestum

Sagnheimar, byggðasafn

Árið 2018 komu samtals 4.260 gestir í Sagnheima, byggðasafn, þ.a. voru Íslendingar, 2.265 og erlendir gestir 1.995. Börn voru samtals 1.074. Gestum safnsins fækkaði því frá árinu á undan, aðallega hjá Íslendingum. Munar þar mest um að ófært var til Eyja nær allar helgar í maímánuði, sem var þéttbókaður fyrir margskonar ættar- og fermingamót.

1. maí – 30. september var opið daglega frá kl. 10 – 17. Frá 1.-21. október var opnun styttn í kl. 13-16 en lokað á sunnudögum. Á öðrum árstímum var síðan opið á laugardögum frá klukkan 13:00 – 16:00 og eftir samkomulagi. Skólar og ýmsir hópar hafa nýtt sér vetrartímann til heimsóknna, kennslu og margvíslegrar verkefnavinnu.

Aðgangseyrir inn á safnið er 1.000 krónur fyrir 18 ára og eldri, eldri borgarar og öryrkjar borga 750 krónur en frítt er fyrir börn. Hópar (10+) borga 750 krónur á mann. Einnig var boðið upp á sameiginlegan safnapassa með Sæheimum og Eldheimum á 3.200 kr.

Starfsmenn

Helga Hallbergsdóttir safnstjóri var í 100% starfi en auk þess komu Georg Skæringsson tæknistjóri, 5%, og Páll Marvin Jónsson framkvæmdastjóri, 5%, að ýmsum verkefnum. Gígja Óskarsdóttir þjóðfræðingur kom inn í afleysingar og sumarstörf auk verkefnavinnu og einnig tóku Kristín Garðarsdóttir og Ágústa Friðriksdóttir nokkrar afleysingavaktir.

Sýningar, útgáfur, viðburðir

Litlar breytingar voru gerðar á föstum sýningum safnsins að öðru leyti en því að bætt var við eða skipt út munum. Sett var upp sérsýning í Pálsstofu, Gottuleiðangurinn, í samvinnu við ljósmyndasafnið og sýningin Fólk á flóttu í Einarsstofu í samvinnu við GRV og nemendur frá Rúmeníu, Svíþjóð og Póllandi. Framlag Sagnheima í sameiginlegri jólasýningu Safnahúss var sýning jólaservétta úr sérsafni Ástu Kristinsdóttur sem telur um tíu þúsund servéttur.

Sagnheimar stóðu ásamt öðrum söfnum Safnahúss að 33 viðburðum á árinu af margvíslegu tagi, málþing, fræðsluerindi, sögustundir, ljósmyndasýninga, bókakynninga og margt fleira sem sjá má nánar hér: <http://www.sagnheimar.is/wp-content/uploads/2019/04/Vi%C3%B0bur%C3%B0ir-2018.pdf>

Móttaka muna, skráning og varðveisla

Árið 2017 voru skráðar 28 nýjar gjafir í aðfangaskrá safnsins og eru nokkrir munir á bak við sum númerin, s.s. um gripir úr Týsheimilinu. Miklu Grettistaki hefur verið lyft í skráningu og umbúnaði gripa en betur má ef duga skal. Geymslur eru nú á tveimur stöðum, í kjallara Safnahúss og á lofti Miðstöðvar.

Innra safnastarf

Lögð var fram ný safnastefna þar sem kynnt voru markmið í miðlun, rannsóknun, söfnun, skráningu og varðveislu til næstu fjögurra ára, 2018-2021. Stefnan var kynnt bæjarráði í janúar 2019 og síðan send Safnaráði.

Sagnheimar eru eitt 46 viðurkenndra safna Safnaráðs og lúta því ströngu eftirliti þeirra. Stór úttekt var gerð á sýningarsvæði og geymslum safnsins á árinu. Í heildina komu Sagnheimar nokkuð vel út, tillögur um úrbætur ná einkum ná til ljósamagns, raka- og hitastigs og síðan athugasemdir um aðbúnað sem nú þegar er unnið í að lagfæra.

Safnstjóri sótti Námstefnu um leikjavæðingu náttúru- og menningararfs sem haldin var í Gerðubergi í mars 2018. Einnig hélt hann með Farskóla safnamanna til Dublin þar sem söfn og sýningar voru skoðuð og fundað með írsku samstarfsfólki. Vettvangur sem þessi er mjög mikilvægur fyrir safnmenn, ekki síst einyrkja. Menn bera saman bækur sínar, viðra samstarf, ræða nýjungar í safnastarfi, skiptast á reynslusögum og binda ný vinabönd sem síðan skilar sér inn í nýjum hugmyndum og betra safnastarfi.

Markmið Sagnheima er koma áfram að helstu menningarviðburðum samfélagsins, ýmist sjálfstætt eða í samvinnu við aðra. Fræðsla, rannsóknir og samstarf við skóla á öllum stigum og fræðimenn er mikilvægur þáttur starfsins. Áhersla er lögð á að setja upp minni sýningar tímabundið, fá farandsýningar lánaðar og að leita til gestafyrirlsara til að auka breidd í miðlun safnsins. Ný heimasíða Sagnheima er nú komin á vefin en enn er nokkuð verk óunnið þar til að nýta þá möguleika sem þar bjóðast.

Lokaorð

Strax í byrjun árs 2018 flutti ÞSV inn í nýja aðstöðu á annarri hæð að Ægisgötu 2 og við tók tímabil þar sem starfsfólk mátaði sig inn í aðstöðuna. Segja má að aðstaðan hafi reynst í alla staði vel, þ.e. ef frá er talið ónæði vegna framkvæmda á hæðunum fyrir ofan og neðan. Reynt hefur á þolrif starfsmanna og nemenda all oft þegar höggborvélar eða önnur vinnutæki fara af stað í miðjun próftíma eða fjarfundi. En ljóst er að hönnunin og framkvæmdin hefur heilt yfir heppnast vel og horft er til verkefnisins sem fyrirmyndar fyrir samskonar setur annarstaðar á landsbyggðinni.

Nú tekur við nýr áfangi hjá Þekkingarsetrinu og af því tilefni hefur verið sett af stað stefnumótunarvinna fyrir starfsemina framundan. Það er mikilvægt að láta ekki staðar numið, tækifæri til frekari uppbyggingar á þekkingarsamfélaginu í Vestmannaeyjum er klárlega til staðar.

Vestmannaeyjum, 23. apríl 2019

Páll Marvin Jónsson

Framkvæmdastjóri

Þekkingarsetur Vestmannaeyja

RANNSÓKNIR · MENNTUN · NÝSKÖPUN